

A ג"ד
Intro

Today we will learn בע"ה of בבא קמא דף מא of מסכת בבא קמא. Some of the topics we will learn about include.

The Mishnah's Halachah of שור שנגח את האדם ומת
If a ox gores an adult and he died, it depends מועד משלם כופר
If the ox was a מועד, it already killed three people, the owner must pay a כופר amount to the victim's inheritors; ותם פטור מן הכופר
If the ox was only a תם, did not kill three people, the owner does not pay כופר. However כופר. וזה וזה חייבין מיתה
The ox must be stoned to death regardless in whether it was a מועד or a תם

The Gemara describes the scenarios in which a שור becomes a מועד after it kills three times, even though a שור must be put to death after it kills a person even one time.

A

שור שנגח את האדם ומת

מועד משלם כופר

תם פטור מן הכופר

וזה וזה חייבין מיתה

B The Braisa's Halachos regarding שור הנסקל

- סקל יסקל
The ox must be stoned to death.
- שחטו לאחר שנגמר דינו בשרו
אסור באכילה ובהנאה
If after the ox was sentenced to סקילה it was slaughtered instead, the meat may not be eaten, and the meat is also forbidden in all benefits.
- עורו
אסור בהנאה
Its hide, is also forbidden in all benefits.

תם פטור מחצי כופר, and the source is רבי אליעזר's source for כופר, and the source is needed only in a case in which the שור killed a person but was not חייב מיתה such as כשהמית את האדם
על פי עד אחד או על פי בעלים
If only one עד or the owner testified that the ox killed person
OR
'במותכוון להרוג את הבהמה והרג את האדם וכו'
The שור unintentionally killed the person, such as it intended to kill another animal but instead killed the person.

B

שור הנסקל Halachos regarding

סקל יסקל

שחטו לאחר שנגמר דינו בשרו

אסור באכילה ובהנאה

עורו

אסור בהנאה

תם פטור מחצי כופר

1 So let's review ...

Zugt Di Mishnah

שור שנגח את האדם ומת

If an ox gores an adult and the person died, it depends; מועד משלם כופר

If the ox was a מועד, it already killed three people, the owner must pay a כופר amount to the victim's inheritors. ותם פטור מן הכופר

If the ox was only a תם, it did not kill three people, the owner does not pay any כופר. However

וזה וזה חייבין מיתה

The שור must be put to death through סקילה, stoning, regardless of whether it was a מועד or a תם.

וכן בבן וכן בבת

The above also applies even if the שור kills a minor boy or a girl.

נגח עבד או אמה

נותן שלשים סלעים

בין שהוא יפה מאה מנה

ובין שאינו יפה אלא דינר אחד

If the ox killed an עבד כנעני, a slave or maid, the owner must pay a קנס of 30 סלעים coins to the owner, regardless of its value, whether the עבד was worth 100 מנה or only 1 דינר.

2 The Gemara asks

וכי מאחר דמתם קטלינן ליה

מועד היכי משכחת לה

If a שור must be put to death after it kills a person even one time, then how can it kill three times to become a מועד?

The Gemara offers several scenarios in which a שור becomes a מועד לאדם.

1.

1. רבה says;

כגון שאמדוהו לשלשה בני אדם

There were three incidents where the שור chased a person who managed to escape, and the שור was not put to death because it did not actually kill anyone. It does become a מועד however, because we assume that the שור would have certainly killed them had they not escaped; and therefore, if the שור now does kill a person, the owner is חייב כופר.

1

מלך...

שור שנגח את האדם ומת

If an ox gores an adult and the person died, it depends;

מועד משלם כופר

If the ox was a מועד, it already killed three people, the owner must pay a כופר amount to the victim's inheritors.

ותם פטור מן הכופר

If the ox was only a תם, it did not kill three people, the owner does not pay any כופר. However...

וזה וזה חייבין מיתה

The שור must be put to death through סקילה, stoning, regardless of whether it was a מועד or a תם.

וכן בבן וכן בבת

The above also applies even if the שור kills a minor boy or a girl.

נגח עבד או אמה נותן שלשים סלעים

בין שהוא יפה מאה מנה

ובין שאינו יפה אלא דינר אחד

If the ox killed an עבד כנעני, the owner must pay a קנס of 30 סלעים coins to the owner, regardless of its value, whether the עבד was worth 100 מנה or only 1 דינר.

2

?

וכי מאחר דמתם קטלינן ליה מועד היכי משכחת לה

If a שור must be put to death after it kills a person even one time, then how can it kill three times to become a מועד?

1

רב

כגון שאמדוהו לשלשה בני אדם

There were three incidents where the שור chased a person who managed to escape,

The שור was not put to death because it did not actually kill anyone.

It does become a מועד however, because we assume that the שור would have certainly killed them had they not escaped;

therefore, if the שור now kill a person, the owner is חייב כופר.

3 2.
 אומדנא לאו כלום הוא
 If the שור did not actually kill anyone, it does not become a מועד through an assumption. Rather, כגון שסיכן לשלשה בני אדם
 The שור gored and injured three people, but since they did not die, the שור was not put to death. Afterward, they all died from their wounds. The שור now becomes a מועד, and if it now kills a person, the owner is כופר.

3.
 דקטל וערק לאגמא
 דקטל וערק לאגמא
 The שור did actually kill three people, but after each incident the שור managed to escape to the swamp and avoid death.

4 4.
 רב אחא בריה דרב איקא
 כגון שהוזמו זוממין
 The שור actually killed three people, but after the עדים testified to the two first incidents, a second set of עדים contradicted the first עדים that they were זוממין. The שור was therefore not put to death because the עדות was disqualified. Then, after the third נגיחה, a third set of עדים contradicted the second עדים that THEY were in fact זוממין, and the first עדים were כשר. The שור now becomes a מועד, and if it kills another person the owner is כופר.

3

2

רב אחא

אומדנא לאו כלום הוא

If the שור did not actually kill anyone, it does not become a מועד through an assumption. Rather,

כגון שסיכן לשלשה בני אדם

The שור gored and injured three people, but since they did not die, the שור was not put to death. Afterward, they all died from their wounds.

The שור now becomes a מועד, and if it now kills a person, the owner is כופר.

3

רב פפא

דקטל וערק לאגמא

דקטל וערק לאגמא

The שור did actually kill three people, but after each incident the שור managed to escape to the swamp and avoid death.

4

4

רב אחא בריה דרב איקא

כגון שהוזמו זוממין

The שור actually killed three people, but after the עדים testified to the two first incidents, a second set of עדים contradicted the first עדים that they were זוממין.

The שור was therefore not put to death because the עדות was disqualified.

After the third נגיחה, a third set of עדים contradicted the second עדים that they were in fact זוממין, and the first עדים were כשר.

The שור now becomes a מועד, and if it kills another person the owner is כופר.

5

5.

אמר רבינא

במכירין את בעל השור

ואין מכירין את השור

The עדים who testified to the first two נגיחות identified only the שור's owner, but could not identify the specific שור that actually gored the person; and therefore, no שור could be put to death. Then, after the third נגיחה, the עדים testified and identified the specific שור who committed all three נגיחות. The שור now becomes a מועד, and if it kills another person the owner is חייב כופר, because

דאמרי תורא נגחנא אית לך בבקרך

אבעי לך לנטורי לכוליה בקרך

Since the owner knew that one of his oxen is a נוגח, he should have guarded them all.

===

5

5

רבינא

**במכירין את בעל השור
ואין מכירין את השור**

The עדים who testified to the first two נגיחות identified only the שור's owner, but could not identify the specific שור that gored therefore, no שור could be put to death.

Then, after the third נגיחה, עדים identified the specific שור who committed all three נגיחות.

The שור now becomes a מועד, and if it kills another person the owner is חייב כופר, because

**דאמרי תורא נגחנא אית לך בבקרך
אבעי לך לנטורי לכוליה בקרך**

Since the owner knew that one of his oxen is a נוגח, he should have guarded them all.

6 The Gemara now proceeds with a Braisa that discusses the Pasuk of **סקול יסקל השור**:

סקול יסקל השור
ולא יאכל את בשרו
ובעל השור נקי

סקול teaches that the ox must be stoned to death.

ולא יאכל את בשרו teaches
שאם שחטו לאחר שנגמר דינו

אסור באכילה

If after the ox was sentenced to סקילה, it was slaughtered instead, the meat may not be eaten.

ובעל השור נקי

Teaches that the meat is also אסור בהנאה, forbidden in all benefits;

And according to רבי אבהו who holds,
כל מקום שנאמר לא יאכל לא תאכל ולא תאכלו

אחד איסור אכילה ואחד איסור הנאה

Any איסור הנאה and איסור אכילה, לשון אכילה, the words לא יאכל actually include איסור הנאה of the בשר, the flesh of the animal, but we need ובעל השור נקי to teach that איסור בהנאה, its hide, is also אסור.

The Gemara points out that those תנאים mentioned in the subsequent Dafim who use ובעל השור נקי to teach other Halachos must Darshen

את בשרו

את הטפל לבשרו

To teach that the hide is also אסור בהנאה;

6

ברייחא

סקול יסקל השור

ולא יאכל

את בשרו

ובעל השור נקי

The ox must be stoned to death.

לא יאכל
אחר שנאמר דינו
אסור באכילה

The meat is also אסור בהנאה

According to רבי אבהו who holds,
כל מקום שנאמר לא יאכל לא תאכל ולא תאכלו
אחד איסור אכילה ואחד איסור הנאה

סקול יסקל השור

ולא יאכל

את בשרו

ובעל השור נקי

The hide is also אסור בהנאה

According to other תנאים

סקול יסקל השור

ולא יאכל

את בשרו

ובעל השור נקי

את הטפל לבשרו
The hide is also אסור בהנאה

Various other Halachos

7 And the תנא of the Braisa uses ובעל השור נקי to teach איסור of the hides, because את לא דריש
 He holds we do not Darshen the word את;
 כדתניא שמעון העמסוני ואמרי לה נחמיה העמסוני
 היה דורש כל אתין שבתורה
 He found something to add based on each את in the Torah.
 כיון שהגיע לאת ה' אלהיך תירא פירש
 Since he could not add anyone to be feared like Hashem,
 he was going to retract the דרשות of all the other אתין;
 עד שבא רבי עקיבא ולימד
 את ה' אלהיך תירא
 לרבות תלמידי חכמים
 As Rashi in מסכת פסחים says
 שיהא מורא רבך כמורא שמים
 =====

7

כרייתא

סקול יסקל השור — The ox must be stoned to death.

ולא יאכל את בשרו

ובעל השור נקי — את לא דריש
 אסור בקרא גם
 אסור להטיל
 אסור לנאמר דינו
 אסור באכילת

כדתניא למעון פלמסוני ואמרי אב נחמיה פלמסוני

היה דורש כל אתין שבתורה
 He found something to add based on each "את" in the Torah.

כיון שהגיע ל- את ה' אלהיך תירא - פירש
 Since he could not add anyone to be feared like Hashem, he was going to retract all other דרשות of "את"

עד שבא רבי עקיבא ולימד את ה' אלהיך תירא לרבות תלמידי חכמים
 As Rashi in מסכת פסחים says שיהא מורא רבך כמורא שמים

8 The Mishnah mentioned a distinction between a מועד and תם in that only מועד משלם כופר But ותם פטור מן הכופר

The Gemara cites a Braisa, in which רבי אליעזר explains that the source for תם פטור is in the Pasuk of תם which states
 'סקל יסקל השור וגו' ובעל השור נקי נקי מחצי כופר
 The superfluous word נקי teaches that the owner is completely exempt, and he does not pay even half כופר.

רבי עקיבא disagrees and says there is no need for a source for תם פטור, because
 ההלא הוא עצמו אין משתלם אלא מגופו
 The תם שור is collected only from the actual שור, but not from עלייה, other assets, and כופר cannot be collected מגופו, because
 הביאהו לבית דין וישלם לך
 The שור must be brought to Bais Din to be sentenced to death, and it then becomes בהנאה ואסור, and you cannot collect מגופו.

8

<p>מועד</p> <p>משלם כופר</p> <p>↓</p> <p>רבי עקיבא</p> <p>תם פטור, because הלא הוא עצמו אין משתלם אלא מגופו</p> <p>The שור תם is collected only from the actual שור, but not from עלייה, and כופר cannot be collected מגופו, because...</p> <p>The שור must be brought to Bais Din to be sentenced to death, and it then becomes בהנאה, and you cannot collect מגופו.</p>	<p>תם</p> <p>פטור מן הכופר</p> <p>↓</p> <p>רבי אליעזר</p> <p>סקל יסקל השור וגו' ובעל השור נקי נקי מחצי כופר</p> <p>The word נקי teaches that the owner is completely exempt, even from half כופר.</p>
---	---

9 However, רבי אליעזר responds that the source is needed to exempt from חצי כופר in the following cases in which a שור תם that killed a person is not חייב מיתה:

1.

כשהמית את האדם

על פי עד אחד או על פי בעלים

If only one עד or the owner testified that the ox killed a person, the ox is not חייב מיתה because there were no two עדים.

We might think however that the owner nevertheless must pay חצי כופר to achieve atonement. Therefore, the word נקי teaches

נקי מחצי כופר

For a שור תם one does not pay any כופר.

2.

A second case;

במתכוון להרוג את הבהמה והרג את האדם

לגוי והרג ישראל

לנפלים והרג בן קיימא

The שור unintentionally killed the person. It intended to kill another animal but instead killed a person; or intended for a non-Jew but instead killed a Jew; or it intended for a non-viable child, but instead killed a healthy child. In all these cases the שור is not חייב מיתה, because as the Gemara later explains

כמיתת הבעלים כך מיתת השור

The שור is חייב מיתה only if in a similar case a person who kills someone would be חייב מיתה; while in these cases a person is not חייב מיתה.

We might think however that the owner nevertheless must pay חצי כופר to achieve atonement. Therefore, the word נקי teaches

נקי מחצי כופר

9

However, רבי אליעזר responds
The source is needed to exempt from חצי כופר
the following cases in which a שור תם
that killed a person is not חייב מיתה

1

**כשהמית את האדם
על פי עד אחד או על פי בעלים**

If only one עד testified that the ox killed a person,
the ox is not חייב מיתה because there were no two עדים etc.

We might think however that the owner
nevertheless must pay חצי כופר to achieve atonement.

Therefore, the word נקי teaches

נקי מחצי כופר

For a שור תם one does not pay any כופר.

2

**במתכוון להרוג את הבהמה
והרג את האדם
לגוי והרג ישראל
לנפלים והרג בן קיימא**

The שור unintentionally killed the person.
But it did intend to kill another animal or etc.

In all these cases the שור is not חייב מיתה,
because as the Gemara later explains

כמיתת הבעלים כך מיתת השור

The שור is חייב מיתה only if in a similar case
a person who kills someone would be חייב מיתה;
while in these cases a person is not חייב מיתה.

We might think however that the owner nevertheless
must pay חצי כופר to achieve atonement.

Therefore, the word נקי teaches

נקי מחצי כופר

For a שור תם one does not pay any כופר.